

INATSISARTUT

Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter

Dato: 18. september 2024

J.nr.: 01.25.01/24EM-LABU-00xxx

Indkaldelse til samråd med Finans- og Skatteudvalget torsdag den 19. september 2024, kl. 15.30, i mødelokale Erling Høegh.

I medfør af § 19 i Inatsisartuts forretningsorden indkalder Finans- og Skatteudvalget hermed Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter til samråd.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udvalget indkaldelse sker som opfølgning på udvalgets behandling af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatters forslag til Finanslov for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II

Den overordnede økonomiske situation

1. Naalakkersuisut oplyser:

"På trods af den positive højkonjunktur med høj beskæftigelse, lav ledighed og minimal inflation, medfører den økonomiske situation også udfordringer."

- 1.1. Hvilke forklaringer kan Naalakkersuisut komme med i forhold til den minimale inflation, når der samtidigt er høj økonomiske aktivitet og fuld beskæftigelse?
 - 1.2. Er det Naalakkersuisuts vurdering, at den lave inflation fortsat vil være gældende i fremtiden trods udsigten til fortsat positiv højkonjunktur med høj beskæftigelse samt stigende priser på byggeri?
 - 1.3. Er det Naalakkersuisuts vurdering, at denne minimale inflation er noget, som forbrugerne også kan mærke i forhold til indkøb af dagligvarer?
2. Fiskeriet udgør fortsat landets primære private erhverv i forhold til beskæftigelse, værdiskabelse og eksport. Naalakkersuisut skriver, at den oplevede vækst i økonomien på omkring 2% både i 2022 og 2023, primært var drevet af betydelige fangstmængder solgt til høje priser i fiskerisektoren. Samtidig fremgår det desuden af tabel 4, oversigt over skatter og afgifter, at Naalakkersuisut regner med et fald i ressourceafgifterne på ca. 64 mio. kr. fra R 2023 til FFL 2025. Det fremgår af tal fra Grønlands statistik fra juli 2024 om eksport af fiskeprodukter, at eksportværdien i perioden januar-juli samme år var på 2.712 mio. kr. og at der er tale om et fald på 107 mio. kr. i forhold til samme periode året før, svarende til et fald på 3,8 pct. Naalakkersuisut skriver endvidere at den nyligt vedtagne fiskerilov, som blev godkendt den 16. maj 2024, indebærer en række reformtiltag i fiskeriet med henblik på at sikre en bæredygtig og langsigtet positiv udvikling for fiskerierhvervet til gavn for samfundet.

- 2.1. Hvilke reformtiltag inden for fiskeriet tænker Naalakkersuisut på, og hvad forventer Naalakkersuisut af disse reformtiltag?

Naalakkersuisuts mål og principper for den økonomiske politik

- 3.1. Hvilken betydning har Grønlands Selvstyres kapitalindskud på 400 mio. kr. til NunaGreen A/S for landskassens beholdning?
- 3.2. Naalakkersuisut skriver, at det i loven er fastsat, at ekstraordinære indtægter indgår i Fonden for Langsigtede Investeringer. Udvalget ønsker at få oplyst, hvor store midler der er opsparet i denne fond.
- 3.3. Naalakkersuisut skriver budget- og regnskabsloven også understøtter selvstyrets aftaler med EU; de såkaldte PFM-aftaler. Udvalget ønsker en uddybning heraf.
- 3.4. Hvad er status for den EU-aftale der omhandler den grønne og digitale omstilling?

Makroøkonomiske forventninger og de offentlige finanser

Gældsudviklingen i selvstyrets A/S'er og kommunernes A/S'er

- 4.1. I forhold til oplysningerne i tabel 8 under de almindelige bemærkninger, ønsker udvalget at få oplyst, hvordan det ser ud med midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden?
- 4.2. Hvordan kan man sikre, at de penge der bare ligger der, anvendes til fremme af økonomien?
- 4.3. Hvordan ser billedet ud for kommunernes økonomi nu og i fremtiden?
- 4.4. Der er 400 tilflyttere til Kommuneqarfik Sermersooq. Hvilken betydning har denne tendens for økonomien, erhvervslivet og det offentlige?
- 4.5. I forhold til oplysningerne i tabel 9 side 150. Hvordan bliver dette forhold behandlet under PKG møderne.

Med hensyn til **Reformspor 3. Fremtidssikring af den offentlige sektor** har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

5. Naalakkersuisut oplyser under ”Bedre økonomistyring i den offentlige sektor”, at der i 2023 vil påbegyndes en revision af selvstyrets budgetregulativ og vejledning i fremstilling af samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger. Udvalget ønsker en uddybning af dette, samt en status for den igangværende revision.
- 5.1. Med hensyn til Naalakkersuisuts ønske om bedre økonomistyring og effektivisering inden for det offentlige, ønsker udvalget at få oplyst, hvilket koordinerende arbejde der er sket forud for fremsættelsen af Finanslovsforslaget for 2025, de øvrige lovforslag, samt reformarbejdet i Holdbarheds- og Vækstplan 2. Udvalget ønsker her bl.a. at få oplyst, om hvilke faglige og økonomiske resultater der forventes opnået ved ovennævnte revision.

Med hensyn til **Reformspor 3. Reform af skattesystemet, velfærdsydelser bolig- og ældreområdet** har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

6. Inatsisartut vedtog ved EM 2023, at Naalakkersuisut skulle gennemføre en evaluering af virkningerne af den obligatoriske pensionsopsparing (EM2023/117). Udvalget ønsker at få oplyst, hvad status er på denne evaluering.

7. Mht. Skattereformen – herunder forhøjelse af beskæftigelsesfradraget. Naalakkersuisut viser ved tabel 11, hvordan skattereformen er fuldt finansieret. Hvordan kan skattereformen være 'fuldt finansieret', når midlerne tages ud af Landskassen?
8. Naalakkersuisut henviser i den forbindelse til Landskassens overskud. Hvordan er Landskassens overskud hidtil været anvendt?
9. Naalakkersuisut foreslår en ny tekstanmærkning, der bemyndiger Naalakkersuisut til for visse foreninger mv., som modtager tilskud fra landskassen, at dispensere fra i lovgivningen anførte formelle dokumentationskrav om indlevering af regnskaber revideret af en statsautoriseret revisor, hvor dette i øvrigt anses som ubetænkeligt og proportionalt.
 - 9.1. Udvalget ønsker Naalakkersuts uddybning af hvad der skal forstås ved vendingen "visse foreninger mv." Udvalget ønsker en nærmere uddybning af vendingen "hvor dette i øvrigt anses som ubetænkeligt og proportionalt".
 - 9.2. Udvalget har den erfaring, at der fortsat er behov for at føre kontrol med, at landskassens bevillinger anvendes til det formål, som de er beregnet til. En bevilling er en bemyndigelse til Naalakkersuisoq til at handle efter nærmere fastsatte retningslinjer. Det påhviler det enkelte Naalakkersuisoq at følge op på anvendelsen af bevillingen og sikre, at bevillingen anvendes bedst muligt i overensstemmelse med bevillingsforudsætningerne. Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentar hertil.
 - 9.3. Udvalget forstår at Naalakkersuisut ønsker at dispensere visse foreninger - som modtagere af tilskud fra landskassen - fra de formelle dokumentationskrav om indlevering af regnskaber revideret af en statsautoriseret revisor. Skal dette ønske fra Naalakkersuisut forstås sådan, at Naalakkersuisut kun udviser tillid til visse foreninger? I så fald ønsker udvalget at få oplyst, hvilke foreninger der vil være tale om.
 - 9.4. For hvilke foreninger forventer Naalakkersuisut omvendt, at dispensation ikke vil kunne anses som ubetænkeligt og proportionalt?
10. Udvalget har ikke kunne undgå at bemærke de økonomistyringsproblemer, som Kommune Kujalleq har været ude for. Udvalget ønsker status på problemet samt oplysning, om hvordan et så stort problem kunne opstå så pludseligt. Hvilke konsekvenser forventer Naalakkersuisut for kommunen og de involverede i sagen?
11. Under afsnittet om tekstanmærkninger under de almindelige bemærkninger til FFL2025 gør Naalakkersuisut opmærksom på, at der til en ny hovedkonto 34.01.07 Lån til Qatserisut er optaget en tekstanmærkning. I den forbindelse oplyser Naalakkersuisut, at der for 2024 er en tekstanmærkning godkendt af Finans- og Skatteudvalget ved en tillægsbevilling i juli måned 2024. Udvalget skal minde Naalakkersuisut om at udvalget ved brev af 30. august 2024 meddelte Naalakkersuisut at udvalget ikke godkendte sagen.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af

konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Det kan påregnes, at der stilles opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem medlemmet af Naalakkersuisut og udvalget – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til saam@ina.alla.gl og jovag@ina.alla.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til udvalgets tolk og udvalgssekretær umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Med venlig hilsen

Asii Chemnitz Narup

Forperson for Finans- og Skatteudvalget

**Naalakkersuisoq for Bolig og Infrastruktur
/Maani**

Dato: 17. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Bolig og Infrastruktur vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udviklingen i de største selvstyrejede selskaber

Med hensyn til ejerskabsstrategi for de selvstyrejede selskaber har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

Med hensyn til oplysningerne om Tusass har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. Det glæder udvalget at selskabet har opnået et positivt resultat, og at selskabets nøgletal i øvrigt ser bedre ud i forhold til de øvrige selskaber. Udvalget bemærker desuden at selskabet har en negativt rentebærende gæld. Udvalget noterer sig dog også at den høje selvfinansiering ikke forventes at fortsætte, da planlagte infrastrukturinvesteringer forventes at give behov for ekstern finansiering.
 - 1.1. Udvalget ønsker at blive orienteret om, hvilke infrastrukturinvesteringer selskabet har planlagt. Udvalget ønsker samtidigt at blive orienteret om, hvordan beredskabssituationen ser ud for søkablerne.
 - 1.2. Hvordan er forholdene generelt ud for de fremtidige servicetilbud til de mindre byer?

Med hensyn til oplysningerne om Kalaallit Airports Holding A/S har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

2. Da udvalget var på budgetseminar i Qaqortoq blev udvalget gjort opmærksomt på, at der ingen vejbelysning er på lufthavnsvejen i Qaqortoq. Hvad er årsagen til dette?
 - 2.1. I forhold til Mittarfeqarfiit A/S ønsker udvalget at få oplyst, hvilke lufthavne og helikopterflyvepladser bidrager til Mittarfeqarfiits overskud på 42,4 mio. kr. og hvilke bidrager ikke?
 - 2.2. Hvilke forventninger har Naalakkersuisut til at den nye lufthavnsstruktur kan bidrage til øget service og opgaveløsning i forhold til passagererne generelt. Kan man i den forbindelse forvente nye investeringer, der kan bidrage til at opgaven med passagerbefordring samlet kan få et løft også med bedre regularitet især på servicekontraktområdet?

Med hensyn til oplysningerne om Royal Arctic Line har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

3. Udvalget ønsker at få en grundig, men på overordnet niveau, gennemgang af Arctic Umiak Lines situation
- 3.1. Sker der overlap mellem Arctic Umiak Lines aktiviteter og Air Greenlands servicekontraktaktiviteter?

Med hensyn til oplysningerne om Air Greenland har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

4. På udvalgets orienteringsrejse på Færøerne blev det udtrykt, at det lokale Atlantic Airways har nytte af konkurrencen fra SAS. Hvordan har Air Greenland forberedt sig på konkurrence, når de nye lufthavne igangsættes?

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II under de almindelige bemærkninger til Finanslovsforslaget

Til **Reformspor 3. Fremtidssikring af den offentlige sektor** har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

5. I forhold til ønsket om fremme af selvforsyning af bolig, ønsker udvalget at få oplyst om hvilke tiltag Naalakkersuisut kan gøre i forhold til at skabe generelt bedre lånemuligheder for borgerne. Hvilke muligheder har Naalakkersuisut for at lave tiltag indenfor lånefinansieringsområdet, sådan at eksempelvis borgere med mellemindtægter samt nyuddannede kan tilbydes flere former for lånetilbud end i dag?
6. Hvilke muligheder ser Naalakkersuisut for forøgelse af antallet af lejeboliger, som kan øremærkes til mindrebemidlede borgere og tilpasset disse borgeres økonomi?
7. Det er udvalgets forventning at de generelt stigende byggepriser nødvendigvis må medføre stigende boligudgifter både for de offentlige og de private lejeboliger samt ejerboliger.
 - a) Hvilke overvejelser gør Naalakkersuit for at de stigende boligudgifter ikke rammer socialt skævt?
 - b) Hvilke overvejelser gør Naalakkersuit i forhold ønsket om at fremme borgernes selvforsyning af bolig?
8. Udvalget ønsker at få oplyst, hvordan boligsikring indgår i Naalakkersuisuts evt. håndtering af det stadig stigende huslejeniveau sammenholdt med det store behov for renoveringsindsats som kan give yderligere pres på huslejeniveauet?
9. Udvalget er kommet ind på emnet bolighajer og ejendomsspekulanter. Udvalget er interesseret i at få oplyst omfanget af dette, herunder om Naalakkersuisut er bekendt med, at personer, ved at udnytte eller omgå gældende love og regler, skaffer sig store indtægter ved handel med og udlejning af lejligheder og ejendomme. I givet fald ønsker udvalget at få oplyst, hvilke lovgivningsmuligheder Naalakkersuisut har for begrænsning eller regulering heraf.
10. Naalakkersuisut er jf. tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag bemyndiget til at optage et eller flere lån op til samlet 1,5 mia. kr. Formålet er at nedbringe det akkumulerede finansieringsbehov i selvstyrets udlejningsboliger. Formålet er også at bidrage til afsættelse af tilstrækkelige midler til Planlagt, Periodisk Vedligehold (PPV). Hvad er situationen i dag for PPV?
11. vilke muligheder har Naalakkersuisut for styring og kontrol af kommunernes anvendelse af bevillinger til boligbyggeri?

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke skyldes ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen

Formand for Finans- og Skatteudvalget

Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender

Dato: 18. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

1. Der søges midler fra og med 2027 til etablering af en ny repræsentation i Ottawa, Canada, på i alt 3,5 mio. kr. Udvalget ønsker at få oplyst, hvad formålet er med en repræsentation i, Canada/Ottawa? Hvorfor er det ikke tilstrækkeligt med Grønlands Repræsentation i Washington, D.C.?
2. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilken nytteværdi repræsentationen i Kina har eksempelvis på handelsområdet generelt herunder for Grønlands eksport?
3. Har Naalakkersuisut overvejet muligheden for oprettelse af repræsentationer i Indien?
4. Hvad er status på forhandlinger med Storbritannien med henblik på at genoprette handelsrelationer mellem Grønland og UK?
5. Er der sket ændringer eller udvikling i forhold til formålet med aftalen?
6. Stilles der krav om effektmåling af repræsentationernes aktiviteter og resultater i de respektive lande, hvor Grønland har repræsentation?

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen
Formand for Finans- og Skatteudvalget

INATSISARTUT

**Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier,
Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender**

Dato: 18. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

**Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Sociale
Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender vedr.
Finanslovsforslaget for 2025.**

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

1. Antallet af udenlandske tilflyttere til Grønland er stigende og ansættelse, bl.a. inden for omsorgsområdet sker, på trods af, at medarbejdere ikke nødvendigvis behersker sproget. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke konkrete planer Naalakkersuisut har for at fremme integration, herunder tilegnelse af det grønlandske sprog, særligt for tilflyttere fra ikke-nordiske lande.
2. Udvalget ønsker desuden at få oplyst, hvilke planer Naalakkersuisut har for at føre kontrol med, at den intensiverede indførsel af udenlandsk arbejdskraft sker under ordentlige vilkår for både tilflytterne og lokalsamfundet.
3. Udvalget ønsker desuden at få oplyst, hvilke uddannelser gruppen af udenlandsk arbejdskraft har?
4. Udvalget finder det meget vigtigt at alle bidrager til samfundets økonomi. I den forbindelse er det en afgørende ting, at en så stor andel som muligt af de arbejdsduelige er beskæftiget, hvilket kan være med til øge produktionen og gerne reducere behovet for arbejdskraft udefra.
 - a. Hvad gør Naalakkersuisut for at motivere ledige (eksempelvis personer under matchgruppe 1) til at finde arbejde og være med til at øge produktionen?
 - b. Har Naalakkersuisut overvejet om udbuddet af arbejdskraft kan øges ved at motivere pensionsmodtagere, herunder førtidspensionister, til fortsat beskæftigelse?
 - c. Har Naalakkersuisut tal på om stigningen i arbejdskraft udefra betyder faldende beskæftigelse for den lokale arbejdskraft?
 - d. Hvordan vil Naalakkersuisut arbejde for erstatning af de store årgange som snart forlader arbejdsmarkedet?
5. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke af de medtagne punkter i finanslovsforslaget, se side 154, som omhandler Holdbarheds- og Vækstplanens reformspor 1, indgår i FFL2025 og hvordan?
6. Naalakkersuisut oplyser i HVP 2, at der aktuelt forberedes en ny uddannelsesstrategi, der forventes klar til årsskiftet 2023/2024. Hovedfokus heri vil være på et løft af folkeskolen

og indsats i forhold til ungemålgruppen. Naalakkersuisut nævner en 11-punkts handlingsplan for at reducere antallet af unge i ungemålgruppen. Hvor langt er Naalakkersuisut nået med det sidstnævnte arbejde?

7. Naalakkersuisut oplyser at have godkendt en Uddannelsesstrategi 2024-2030 samt Uddannelsesplan 2024. Hvordan vil arbejdet med koordinering af disse ske? Hvad viser indholdet af FFL 2025 mere konkret om dette arbejde?
8. Folkeskolen er meget vigtig og især de unge mænd har mest problemer med gennemførelsen af folkeskolen. Folkeskolen har bl.a. til formål at forberede de unge til uddannelse og erhverv. Det er derfor udvalgets holdning, at det rigtige må være, at Majoriaqs rolle bør reduceres. Det er udvalgets holdning, at der bør ske en styrkelse af folkeskolen, som gør, at Majoriaq ikke længere er nødvendig. Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentarer til dette.
9. Det er udvalgets opfattelse at Majoriaq får mere og mere central rolle med ikke ubetydelige bevillinger. Derfor er det af stor vigtighed at, der sker en grundig styring og kontrol med Majoriaqafdelingernes aktiviteter og resultater. Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentarer til dette.
10. Naalakkersuisut finder, at en kommende udredning om behovet for mulige kompenserende tiltag i tilknytning til reformen på personskatte- og afgiftsområdet, naturligt kan ske sideløbende med overvejelser om en indførelse af en fattigdomsgrænse. Hvornår forventer Naalakkersuisut at en udformning af fattigdomsgrænse kan være klar?

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen

Formand for Finans- og Skatteudvalget

INATSISARTUT

**Formanden for Naalakkersuisut
/Maani**

Dato: 06. september 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

**Indkaldelse til samråd med Finans- og Skatteudvalget onsdag den 11. september 2024,
kl. 14.00, i mødelokale Erling Høegh.**

I medfør af § 19 i Inatsisartuts forretningsorden indkalder Finans- og Skatteudvalget hermed Formanden for Naalakkersuisut.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udvalget indkaldelse sker som opfølgning på udvalgets behandling af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatters forslag til Finanslov for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Udviklingen i de største selvstyrejede selskaber

Med hensyn til ejerskabsstrategi for de selvstyrejede selskaber har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. De selvstyrejede aktieselskaber spiller en stor rolle i samfundet. Dette understreges også i Naalakkersuisuts gennemgang af udviklingen i de største selskaber under de almindelige bemærkninger i finanslovsforslaget. I forhold til vurderingen af Naalakkersuisuts beskrivelse af selskabernes udvikling, vil det efter udvalgets mening have været hensigtsmæssigt, at kunne se, om selskabernes udvikling og resultater har levet op til Naalakkersuisuts forventninger til de enkelte selskaber.

Udvalget ønsker at blive gjort bekendt med ejerskabsstrategierne for de enkelte selskaber, og at disse gøres tilgængelige for Inatsisartut. Det er udvalgets overbevisning, at disse ejerskabsstrategier kan bidrage til at gøre Naalakkersuisuts varetagelse af ejerskabsrollen i og formålet med selskaberne mere transparent.

Med hensyn til oplysningerne om Tusass har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

2. Det glæder udvalget at selskabet har opnået et positivt resultat, og at selskabets nøgletal i øvrigt ser bedre ud i forhold til de øvrige selskaber. Udvalget bemærker desuden at selskabet har en negativt rentebærende gæld. Udvalget noterer sig dog også at den høje selvfinansiering ikke forventes at fortsætte, da planlagte infrastrukturinvesteringer forventes at give behov for ekstern finansiering.
 - 2.1. Udvalget ønsker at blive orienteret om, hvilke infrastrukturinvesteringer selskabet har planlagt. Udvalget ønsker samtidigt at blive orienteret om, hvordan beredskabssituationen ser ud for søkablerne.
 - 2.2. Hvordan er forholdene generelt ud for de fremtidige servicetilbud til de mindre byer?

Med hensyn til oplysningerne om KNI har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

3. Det glæder udvalget at selskabet har opnået et tilfredsstillende resultat, og at selskabets nøgletal ser tilfredsstillende ud. Udvalget bemærker at selskabet ikke betaler udbytte til ejeren. Hvilke forventninger har Naalakkersuisut til selskabets aktiviteter for de kommende år?
 - 3.1. Forventer Naalakkersuisut at selskabets tilfredsstillende resultat vil få positiv virkning for selskabets vare- og bankforsyning af yderdistrikterne i form af bedre priser og service?
 - 3.2. Kan det påtænkes at der pga. af den seneste udvikling vil blive udarbejdet en strategi eller rapport for selskabet, der sigter imod bedre drift, opgavevaretagelse og investeringer?
 - 3.3. Neqi A/S udgør et indhandlings- og produktionsselskab inden for fødevarer, hvor KNI er et handelsselskab. Er det ikke bedre at Neqi A/S er under Royal Greenland A/S, som også har stor erfaring med fødevarerproduktion?
 - 3.4. Er KNI med til at skabe positiv konkurrencesituation lokalt ude på de steder KNI har aktiviteter, og hvordan ser KNI's prissætning ud sammenlignet med lokale konkurrenter?
 - 3.5. Er der foretaget prisanalyser inden for dagligvareområdet. I så fald efterlyser udvalget denne.

Med hensyn til oplysningerne om Royal Greenland (RG) har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

4. Det oplyses at RG's nettorentebærende gæld udgjorde 2.960 mio. kr. i 2023, og at overskuddet og nøgletallene udviser negative tal. Desuden har RG den laveste soliditet af de selskaber der er medtaget i tabel 6 oversigt over seneste regnskab over de største selvstyrejede aktieselskaber på side 145.
 - 4.1. Hvilken effekt kan RG's meget høje gæld samt underskuddet på driften have på Selvstyrets almindelige kreditværdighed?
 - 4.2. Udvalget anser det for vigtigt, at RG's betydelige gæld løbende kan afvikles via overskud på driften. Alternativet vil jo være, at der igen må indskydes yderligere kapital, som det er sket før. Kan Naalakkersuisut oplyse, om der i fremtiden kan forventes at selskabet opnår overskud. Er det i den forbindelse Naalakkersuisuts fortsatte forventning, at selskabets resultat vil kunne ligge på 75 – 150 mio. kr. i 2024?
 - 4.3. Hvordan forventer Naalakkersuisut, at den netop vedtagne fiskerilov vil kunne være med til at bidrage til RG's driftøkonomi på en positiv måde?
 - 4.4. Hvilke tilpasninger vil være nødvendige for Royal Greenland som følge af vedtagelsen af fiskeriloven?
 - 4.5. Hvilke forventninger har Naalakkersuisut til at indhandling og landproduktion vil kunne bidrage positivt som en overskudsgivende økonomisk bæredygtig aktivitet?
 - 4.6. Er RG ligesom andre virksomheder udfordret i forhold til rekruttering og fastholdelse af medarbejdere?
 - 4.7. Hvis man i den anden ende forestiller sig, at der i fuldt omfang sker fiskeproduktion på havet, hvor meget arbejdskraft vil der så kunne frigøres på land?
 - 4.8. I hvor mange andre lande opererer RG, og på hvilken måde bidrager disse aktiviteter til RG's samlede økonomi?
 - 4.9. Hvordan går det med projektet med fiskebure? Hvordan går det med arbejdet med forbedringsarbejdet med burene?

Med hensyn til oplysningerne om Kalaallit Airports Holding A/S har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

5. Da udvalget var på budgetseminar i Qaqortoq blev udvalget gjort opmærksomt på, at der ingen vejbelysning er på lufthavnsvejen i Qaqortoq. Hvad er årsagen til dette?
 - 5.1. I forhold til Mittarfeqarfiit A/S ønsker udvalget at få oplyst, hvilke lufthavne og helikopterflyvepladser bidrager til Mittarfeqarfiits overskud på 42,4 mio. kr. og hvilke bidrager ikke?
 - 5.2. Hvilke forventninger har Naalakkersuisut til at den nye lufthavnsstruktur kan bidrage til øget service og opgaveløsning i forhold til passagererne generelt. Kan man i den forbindelse forvente nye investeringer, der kan bidrage til at opgaven med passagerbefordring samlet kan få et løft også med bedre regularitet især på servicekontraktområdet?

Med hensyn til oplysningerne om Royal Arctic Line har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

6. Udvalget ønsker at få en grundig, men på overordnet niveau, en gennemgang af Arctic Umiak Lines situation?
 - 6.1. Sker der overlap mellem Arctic Umiak Lines aktiviteter og Air Greenlands servicekontraktaktiviteter?

Med hensyn til oplysningerne om Air Greenland har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

7. På udvalgets orienteringsrejse på Færøerne blev det udtrykt, at det lokale Atlantic Airways har nytte af konkurrencen fra SAS. Hvordan har Air Greenland forberedt sig på konkurrence, når de nye lufthavne igangsættes?

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II under de almindelige bemærkninger til Finanslovsforslaget

Til **Reformspor 3. Fremtidssikring af den offentlige sektor** har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

8. Under hovedkonto 10.98.02 *Implementering af den nationale Digitaliseringsstrategi* fremgår det, at der rapporteres årligt om fremdriften til Finans- og Skatteudvalget. Udvalget konstaterer, at der ikke er rapporteret til udvalget for 2023 eller 2024. Udvalget efterlyste ellers rapporteringen for 2023 i forbindelse med udvalgets behandling af Finanslovsforslaget for 2024, hvortil Naalakkersuisut oplyste, at afrapporteringen ville følge præsentationen af den nye Nationale Digitaliseringsstrategi, som kunne forventes godkendt primo oktober 2023.
 - 8.1. Udvalget efterlyser i denne forbindelse en afrapportering om fremdriften og status for arbejdet med implementering af den nationale Digitaliseringsstrategi.
 - 8.2. Udvalget bemærker, at Digitaliseringsstrategien for 2023-2026 blev udsendt i offentlig høring medio 2023. Udvalget ønsker derfor at få oplyst, hvilken national Digitaliseringsstrategi Naalakkersuisut referer til som "Strategien for 2024-2028" under Hovedkonto 10.98.02 Implementering af den nationale Digitaliseringsstrategi i Finanslovsforslaget for 2025.
 - 8.3. Udvalget ønsker endeligt at få oplyst årsagen til, at den Nye Digitaliseringsstrategi ikke er blevet offentliggjort eller præsenteret for udvalget.
 - 8.4. Hvilke planer har Naalakkersuisut mht. teknologisk opkvalificering og kompetenceudvikling af medarbejdere i det offentlige samt borgere generelt med henblik på øget effektivisering?
 - 8.5. Hvilke overvejelser har Naalakkersuisut gjort sig i forhold til borgerinddragelse -og oplysning i tråd med en øget indsats på digitaliseringsområdet i det offentlige?

9. Under 'Budgetstilling 2025' i de almindelige bemærkninger til FFL2025 henviser Naalakkersuisut til, at formålet er, at mindske udgiftsvæksten i den offentlige sektor ift. den private sektor og øge samfundets økonomiske holdbarhed. Desuden oplyses det, at loven fremmer, at samfundets økonomiske vækst primært sker inden for den private sektor frem for via øget offentligt forbrug. Udvalget ønsker til dette at få oplyst, hvordan Naalakkersuisut definerer 'den private sektor' i denne forbindelse.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af beordringer til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke skyldes ressortændringer..

Det kan påregnes, at der stilles opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem medlemmet af Naalakkersuisut og udvalget – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til saam@ina.alla.gl og jovag@ina.alla.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til udvalgets tolk og udvalgssekretær umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Med venlig hilsen

Asii Chemnitz Narup
Forperson for Finans- og Skatteudvalget

**Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer,
Justitsområdet og Ligestilling**

Dato: 14. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udvalgets indkaldelse sker som opfølgning på udvalgets behandling af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatters forslag til Finanslov for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II

Med hensyn til *Reformspejlet 2. Bæredygtig vækst og omstilling til en flerstrengt økonomi* har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. Naalakkersuisut oplyser at turismen er et område, som både rummer et betydeligt erhvervspotentiale for Grønland i fremtiden, men som også kræver en betydelig indsats for at blive indfriet. Det oplyses endvidere, at der 'her og nu' skal gennemføres en række initiativer, bl.a. en overgangsstrategi for turismeområdet indtil 2024 samt en ny turismestrategi 2025-2035. Udvalget ønsker til dette at få oplyst, hvordan disse initiativer skal finansieres.
2. I forlængelse af ovenstående bemærker udvalget, at der er behov for at sikre, at der sker udvikling indenfor turismeerhvervet. Udvalget ønsker at få oplyst, hvordan Naalakkersuisut agter at arbejde for, at skabe et investeringsklima, der tilskynder til bæredygtig værdiskabelse samt at tiltrække investeringer på området.
3. Tallet af udenlandske tilflyttere til Grønland er stigende og ansættelse, bl.a. på omsorgsområdet sker, på trods af, at medarbejdere ikke nødvendigvis behersker sproget. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke konkrete planer Naalakkersuisut har for at fremme integration, herunder tilegnelse af det grønlandske sprog, særligt for tilflyttere fra ikke-nordiske lande.
4. Udvalget ønsker desuden at få oplyst, hvilke planer Naalakkersuisut har for at føre kontrol med, at den intensiverede indførsel af udenlandsk arbejdskraft sker under ordentlige vilkår, hvad angår hensynet til både tilflytterne og lokalsamfundet.

5. Udvalget finder det meget vigtigt at alle bidrager til samfundets økonomi. I den forbindelse er det en afgørende ting, at en så stor andel som muligt af de arbejdsduelige er beskæftiget, hvilket kan være med til øge produktionen og gerne reducere behovet for arbejdskraft udefra.
 - a. Hvad gør Naalakkersuisut for at motivere ledige til at finde arbejde og være med til at øge produktionen?
 - b. Har Naalakkersuisut overvejet om udbuddet af arbejdskraft kan øges ved at motivere pensionsmodtagere til fortsat beskæftigelse?
 - c. Har Naalakkersuisut tal på om stigningen i arbejdskraft udefra betyder faldende beskæftigelse for den lokale arbejdskraft?
6. Naalakkersuisut udgav i oktober 2023 Redegørelse om erhvervsøkonomiske strategier med særlig fokus på bæredygtigt fiskeri, turisme, energi og grøn omstilling, øget selvforsyning samt mineralområdet. Naalakkersuisut vil, i henhold til denne redegørelse, understøtte og opbygge CCS (Carbon Capture Storage) som erhvervsområde i Grønland, men at der på nuværende ikke er lavet beregninger, der viser præcist, hvad der skal til for at kunne etablere en økonomisk rentabel CCS-industri i Grønland. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke konkrete planer Naalakkersuisut har på dette område og hvornår det eventuelt kan forventes, at der vil være et økonomisk udbytte af CCS som erhvervsområde i Grønland.
7. Naalakkersuisut henviser til en redegørelse fra 2023 omhandlende erhvervsøkonomiske strategier. Naalakkersuisut nævner at der er en naturlig sammenhæng mellem nævnte redegørelse og reformspor 2. Udvalget ønsker en uddybning heraf, samt en udmelding om, hvad det næste skridt vil blive.
8. Under sit budgetseminar i Qaqortoq i år fik udvalget oplyst, at der ikke er etableret belysning af vejen fra byen og ud til lufthavnen? Udvalget ønsker at få svar på, om det er meningen at vejen ud til lufthavnen skal have belysning?
9. Udvalget ønsker at få oplyst status på arbejdet med udbuds- og licensprocedure for udnyttelse af vandkraft i Grønland til produktion af elektricitet til industri- eller erhvervsprojekt.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen
Formand for Finans- og Skatteudvalget

INATSIARTUT

**Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse,
Kultur, Idræt og Kirke**

Dato: 6. september 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

**Indkaldelse til samråd med Finans- og Skatteudvalget torsdag den 12. september 2024,
kl. 16.00, i mødelokale Erling Høegh.**

I medfør af § 19 i Inatsisartuts forretningsorden indkalder Finans- og Skatteudvalget hermed Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til samråd.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udvalget indkaldelse sker som opfølgning på udvalgets behandling af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatters forslag til Finanslov for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II

Med hensyn til **Reformspor 1. Forøgelse af uddannelses- og kompetenceniveauet** har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. Det er indledningsvis udvalgets opfattelse, at folkeskoleområdet fylder meget lidt i selve Finanslovsforslaget. Dette på trods af, at Naalakkersuisut i Holdbarheds- og Vækstplan 2 nævner folkeskolen for at være et centralt fokusområde i reformspor 1, og trods det store behov for konkrete tiltag, som det fremgår af HVP2 samt Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi. Udvalget ønsker, på baggrund af ovenstående, Naalakkersuisuts overordnede vurdering af, hvordan behovet for tiltag i folkeskolen skal ses afspejlet i de konkrete bevillinger på FFL2025 og i overslagsårene?
 - 1.1. Hvad er årsagen til, at folkeskolen ikke er blevet prioriteret højere på finanslovsforslaget for 2025?
2. Udvalget bemærker, at der er behov for uddannelser indenfor bl.a. fiskeri- og sundhedsområdet, samt at der med HVP2 og Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi lægges op til en mere behovsstyret uddannelsesplanlægning. Ud fra hvilke behov agter Naalakkersuisut at omlægge uddannelsessystemet ud fra den fastsatte økonomiske ramme? Og hvilke økonomiske konsekvenser vil dette medføre?
 - 2.1. Hvordan agter Naalakkersuisut at gøre det mere attraktivt, at søge ind på uddannelser, målrettet til de strukturelle, grønlandske behov?
 - 2.2. Hvilke planer har Naalakkersuisut for, uddannelsesmæssigt at opkvalificere personale, som allerede arbejder indenfor de erhverv, hvor der er arbejdskraftsmangel?

- 2.3. HVP2 har et perspektiv frem mod 2050. Udvalget ønsker at på oplyst, hvordan Naalakkersuisuts kortsigtede tidsplan ser ud, herunder hvilke tiltag på uddannelsesområdet prioriteres først.
3. Det oplyses i Holdbarheds- og Vækstplan 2, at data viser, at drenge i mindre grad end piger, er i gang med en uddannelse to år efter endt folkeskole og at unge mænd er overrepræsentation af hvad angår ungdomskriminalitet og selvmord. Naalakkersuisut oplyser endvidere, at dette indikerer behovet for konkrete forebyggende og målrettede indsatser som, udover at sikre et psykisk godt helbred, vil øge sandsynligheden for uddannelsesparathed og motivation for at begynde på og gennemføre en ungdomsuddannelse.
- 3.1. Udvalget ønsker, på baggrund af ovenstående, at få oplyst, hvorfor der ikke allerede på Finanslovsforslaget for 2025 er afsat midler til initiativer, målrettet til disse drenge/unge mænd.
- 3.2. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke konkrete initiativer Naalakkersuisut agter at igangsætte med henblik på at få flere unge mænd igennem uddannelsessystemet.
4. Endeligt ønsker udvalget at få oplyst, hvordan Naalakkersuisut agter sikre, at der sker en hensigtsmæssig koordinering mellem HVP2, Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi og de på finansloven afsatte bevillinger på uddannelsesområdet, samt at følge op på de konkrete initiativer, som igangsættes.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke skyldes ressortændringer.

Det kan påregnes, at der stilles opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem medlemmet af Naalakkersuisut og udvalget – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til saam@ina.alla.gl og jovag@ina.alla.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til udvalgets tolk og udvalgssekretær umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Med venlig hilsen

Asii Chemnitz Narup

Forperson for Finans- og Skatteudvalget

INATSIARTUT

Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst

Dato: 4. september 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II

Til *Reformspor 2. Bæredygtig vækst og omstilling til en flerstrengt økonomi* har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. Naalakkersuisuts Holdbarheds- og Vækstplan 2 blev udgivet i november 2023, og der behandles en række emner under bl.a. fiskeriet. Et halvt år senere, ved forårssamlingen 2024, vedtog Inatsisartut Inatsisartutlov om Fiskeri. Udvalget ønsker at få oplyst, hvordan Naalakkersuisut agter at koordinere arbejdet med HVP 2 tilsvarende den nye lovgivning på fiskeriområdet.
2. Udvalget ønsker at få oplyst, hvad status er for de samfundsmæssige konsekvensberegninger, som der ved behandlingen af Forslag til Fiskerilov blev udtrykt behov for at få afklaret.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Primært har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring, ikke mindst på anlægsområdet.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Udvalget skal anmode om snarest muligt at modtage en skriftlig besvarelse (grønlandsk og dansk) af ovenstående spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til udvalgets sekretærer saam@ina.alla.gl og jovag@ina.alla.gl.

Såfremt Naalakkersuisut vurderer, at ovennævnte spørgsmål – af hensyn til fortrolighed – bedst besvares mundtligt, bedes dette i så fald meddelt snarest muligt, herunder med angivelse af et forslag til dato for et eventuelt orienteringsmøde.

Med venlig hilsen

Asii Chemnitz Narup
Forperson for Finans- og Skatteudvalget

INATSIARTUT

Naalakkersuisoq for Sundhed

Dato: 18. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Sundhed vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Naalakkersuisut foreslår, at der på sundhedsområdet foreslås afsat på 31,6 mio. kr. over finanslovens 4-årige periode til finansiering af den i 2024 udmøntede sundhedspulje. Udmøntningen omfatter de højst prioriterede indsatser i det indgåede sundhedsforlig.

Det fremgår desuden af Holdbarheds og Vækstplan 2, se side 100, følgende:

Der forventes indgået en aftale med partierne i Inatsisartut, som vil danne rammerne for det videre arbejde med blandt andet Sundhedskommissionens anbefalinger, og som har til hensigt at styrke sundhedssektoren. Arbejdet med styrkelsen af sundhedssektoren vil foregå over de kommende år, hvor forligspartierne løbende vil blive inddraget. Dermed sikres der en klar politisk retning for sundhedssektorens arbejde de kommende år, således at tiltagene kan omsættes til virkelighed, ud fra de overordnede langsigtede rammer. Sundhedsforliget genbesøges i de kommende års finanslove med henblik på en revurdering

Spørgsmål:

Udvalget ønsker at få oplyst status for reformarbejdet.

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder.

Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen
Formand for Finans- og Skatteudvalget

**Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning,
Energi og Miljø**

Dato: 14. oktober 2024

J.nr.: 01.31.11-00024

Finans- og Skatteudvalgets skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø vedr. Finanslovsforslaget for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Finansudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Udvalget indkaldelse sker som opfølgning på udvalgets behandling af Naalakkersuisoq for Finansier og Skatters forslag til Finanslov for 2025.

Udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i gennemgangen af de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget for 2025. Udvalgets spørgsmål vil ske med henvisning til det afsnit, under de almindelige bemærkninger, spørgsmålet vedrører.

Opfølgning på Holdbarheds- og vækstplan II

Med hensyn til *Reformspejlet 2. Bæredygtig vækst og omstilling til en flerstrengt økonomi* har udvalget følgende bemærkninger og spørgsmål:

1. Naalakkersuisut udgav i oktober 2023 Redegørelse om erhvervsøkonomiske strategier med særlig fokus på bæredygtigt fiskeri, turisme, energi og grøn omstilling, øget selvforsyning samt mineralområdet. I denne angav Naalakkersuisut hvilke erhvervsmuligheder og erhvervspolitiske opgaver Naalakkersuisut prioriterer. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke tidsplaner Naalakkersuisut arbejder ud fra med disse strategier samt hvordan strategierne er blevet koordineret og indarbejdet i Finanslovsforslaget.
 - a. I september – november 2022 inviterede Naalakkersuisut investorer til at udarbejde projektforslag og byde på to større vandkraftpotentialer på Grønlands sydvestkyst. Udvalget ønsker til dette at få oplyst, hvad status er på sagen og hvor langt Naalakkersuisut er i processen til, at der sker noget konkret på området. Udvalget ønsker at spørgsmålet behandles og besvares med udgangspunkt i enheder under Naalakkersuisoqområdet. Udvalget tænker særligt på emner såsom energiforsyning, grøn omstilling samt selvforsyning.
 - b. Hvad er status på dialogen med EU om finansiering af overgang til grøn omstilling/grøn vækst.
 - c. Hvad er status på opnåede resultater i forhold til Parisaftalen, og hvad er det næste skridt?
 - d. Har Naalakkersuisut foretaget en opfølgning på Alcoa-projektet? I så fald ønsker udvalget at få oplyst om hvilke videre tiltag der kan forventes?

2. Udvalget noterer sig, at der er stort fokus på bæredygtighed og grøn omstilling. Det er udvalgets opfattelse, at der i forbindelse med prioriteringen inden for disse områder er nødvendigt med understøttende enheder såsom Nukissiorfiit, som har de nødvendige forudsætninger for at understøtte bæredygtige prioriteringer på området.
 - a. Udvalget ønsker på denne baggrund at få oplyst, hvordan Naalakkersuisuts prioritering er på området, så de økonomisk bæredygtige anlægsprojekter prioriteres?
 - b. Hvilken indvirkning har verdensmarkedspriserne på projekterne indenfor området?

Tekstanmærkninger

Tekstanmærkningerne er medtaget i Finanslovsforslagets bilag 2. Tekstanmærkningerne har formelt set karakter af lovtekst, og der kan ved tekstanmærkning således søges gjort undtagelser eller tilføjelser til øvrig lovgivning. Mestendels har tekstanmærkningerne karakter af bemyndigelser til Naalakkersuisut til at foretage konkrete økonomiske dispositioner til understøttelse af den økonomiske styring.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår nye og ændrede tekstanmærkninger inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen skal indeholde en beskrivelse af konsekvenserne af ændringen eller af optagelse af en ny. Gennemgangen skal endelig indeholde en begrundelse for, at der er brug for en tekstanmærkning.

Budgetbidrag:

Bevillingsændringer i FFL2025 i forhold til FL2024.

Udvalget ønsker at Naalakkersuisoq gennemgår de bevillingsmæssige ændringer for hovedkonti inden for Naalakkersuisoqs aktivitetsområder. Gennemgangen bør vedrøre hovedkonti for hvis bevillingsændringer ikke skyldes sædvanlige PL-regulering, eller bevillingsændringer der ikke vedrører ressortændringer.

Med venlig hilsen

Peter Olsen

Formand for Finans- og Skatteudvalget